

**UCHWAŁA NR XXVII/54/2020
RADY GMINY SADKI**

z dnia 29 października 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Na podstawie art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. 713 ze zm.) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023”, zwany dalej Programem.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sadki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. i podlega ogłoszeniu zwyczajowo przyjętym na terenie Gminy Sadki.

Wiceprzewodniczący Rady Gminy

Andrzej Bilicki

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY**GMINY SADKI 2021-2023****I. WPROWADZENIE**

Rodzina to podstawowa grupa społeczna dla rozwoju i funkcjonowania, to najlepsze naturalne środowisko, w którym dziecko otoczone jest opieką i ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. Rodzina przekazuje dziecku system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego przyszłą aktywność. Jednak dokonujące się zmiany w życiu społecznym i gospodarczym niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych, ale pogłębiają też wiele zjawisk negatywnych takich jak: bezrobocie, uzależnienia, przemoc, przestępczość, które przyczyniają się do rozpadu rodziny. Działania instytucji i służb związanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka, powinny być zintegrowane, dlatego że problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają współpracy interdyscyplinarnej.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 został opracowany w oparciu o założenia Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku.

II. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
6. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 - 2021
7. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.
8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

III. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE SADKI

Gmina Sadki jest gminą wiejską, położoną w środkowo - zachodniej części województwa kujawsko – pomorskiego, w powiecie nakielskim. Całkowita powierzchnia Gminy Sadki wynosi 153,75 km². W jej skład wchodzi miejscowości: Glinki, Machowo i Ostrówiec oraz sołectwa: Anieliny, Bnin, Broniewo, Dębionek, Dębowo, Jadwiżyn, Kraczkki, Liszkówko, Łodzia, Mrozowo, Radzicz, Sadki, Samostrzel i Śmielin.

Tabela 1. Ludność Gminy Sadki

2017	2018	2019
7444	7387	7331

Źródło: UG Sadki

Tabela 2. Liczba osób objętych pomocą społeczną (opracowano na podstawie danych ze sprawozdań resortowych Ośrodka Pomocy Społecznej).

Rok	2017	2018	2019
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	174	157	153
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku	2,38 %	2,12 %	2,09 %

Tabela 3. Przyczyny udzielania wsparcia trudnych sytuacji życiowych rodzin pokazuje poniższa tabela (na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach w latach 2017 – 2019).

Powód trudnej sytuacji życiowej	2017		2018		2019	
	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	60	119	48	83	56	137
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	1	1	2	2	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	2	10	4	19	13	67
w tym: wielodzietność	2	10	2	10	8	45
Bezrobocie	55	137	45	101	42	86
Niepełnosprawność	55	89	49	74	52	89
Długotrwała lub ciężka choroba	85	151	71	114	67	103
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem	18	61	11	28	17	69
w tym: rodziny niepełne	15	45	10	23	9	27
rodziny wielodzietne	4	23	1	5	7	38
Przemoc w rodzinie	2	3	2	6	2	8
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	13	23	12	19	12	20
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	0	0	0	0

Z powyższych danych wynika, że najczęściej pomoc udzielana była w rodzinach z powodu ubóstwa oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby. Bardzo często zdarza się, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie.

Tabela nr 4. Wykaz dzieci z terenu Gminy Sadki umieszczonych w pieczy zastępczej

Rok	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
2017	8
2018	8
2019	9

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stworzyła gminom możliwość przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom poprzez wspieranie rodzin, w tym m.in. poprzez asystenta rodziny.

Tabela nr 5. Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2017-2019

Rok	Kwota odpłatności w złotych
2017	39.193,17
2018	55.901,55

2019	68.411,31
-------------	-----------

Czynnikiem wzrostu kosztów pieczy zastępczej jest liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, jak i przepis prawa, który stanowi, że wydatki na dziecko umieszczone w pieczy zastępczej w pierwszym roku pobytu to 10%, w drugim 30%, a w trzecim 50% kosztów pobytu. W zakresie wspierania rodziny niezbędna jest szeroko rozumiana profilaktyka, udział asystenta rodziny oraz pomoc w formie usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi.

Tabela nr 6. Zestawienie działań w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Wyszczególnienie działań	2017	2018	2019
Liczba Asystentów Rodziny	3	2	2
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	15	13	13
Koszt działań w zakresie wspierania rodziny w zł	26.280	20.886	32.379
Liczba osób korzystających z konsultacji i poradnictwa psychologicznego	64	54	51

Analiza SWOT pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ·Opracowanie Gminna Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ·Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ·Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów alkoholowych ·Baza instytucji wspierających rodzinę (GOPS, Policja, Służba Zdrowia, Oświata) ·Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji ·Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny ·Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> ·Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/nauczyciela ·Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej ·Brak rodzin wspierających ·Wyuczona bezradność i roszczeniowość uzależnienie od pomocy instytucjonalnej i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów
<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Zatrudnienie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji ·Edukacja rodziców, w szczególności poprzez radzenie sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzanie budżetem domowym ·Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę ·Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych ·Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Zanik więzi rodzinnych ·Wzrost kosztów utrzymania rodzin ·Rozpad związków – rozwody, separacje ·Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających ·Ograniczenia środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę

§ 1. 1 Cele Programu

Cel główny

Celem głównym programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Cele szczegółowe

1. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych.

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez asystenta rodziny	- GOPS	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, - liczba zatrudnionych asystentów
2.	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego – psycholog, radca prawny	- GOPS, - placówki oświatowe, - służba zdrowia, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Urząd Gminy w Sadkach	- rodzaj i forma udzielonego wsparcia, - liczba udzielonych konsultacji i porad
3.	Zabezpieczenie środków finansowych na pobyt w pieczy zastępczej	- GOPS - Urząd Gminy w Sadkach	- wysokość odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, - liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
4.	Wspieranie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci i rodzin – świadczenie pieniężne i niepieniężne	- GOPS	- liczba rodzin, która uzyskała pomoc w formie pieniężnej i niepieniężnej oraz w formie pracy socjalnej
5.	Monitoring sytuacji dziecka w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	- GOPS	- liczba rodzin ujętych w monitoringu
6.	Edukacja rodziców – opiekunów.	- GOPS - placówki oświatowe	- liczba rodzin objęta pracą socjalną,
7.	Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	- GOPS, - sąd	- liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny

2. Zmniejszanie sytuacji kryzysowych w rodzinach dysfunkcyjnych

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Kontrolowanie sytuacji i wspieranie rodzin przez kuratorów sądowych	- GOPS, - sądy	- liczba nadzorów kuratorów rodzinnych
2.	Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego	- GOPS, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- liczba osób skierowanych na leczenie, - liczba wniosków złożonych do komisji, - liczba wniosków złożonych do sądu o przymusowe leczenie
3.	Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych	- GOPS, - Zespół Interdyscyplinarny	- liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty

3. Poprawa skuteczności działań instytucji i osób zobowiązanych do wspierania rodziny

Lp.	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Organizowanie spotkań, konferencji dla osób	- GOPS	- liczba odbytych szkoleń

	zobowiązanych zawodowo do wspierani rodziny, instytucji		przez pracowników
2.	Udział asystenta rodziny w szkoleniach , warsztatach podnoszących kwalifikacje zawodowe	- GOPS	- liczba szkoleń w których uczestniczył asystent rodziny
3.	Współpraca z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej (w zakresie wspierania rodzin biologicznych w staraniach o powrót dziecka do domu rodzinnego)	- GOPS, - PCPR	- liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych

Efekty programu:

1. Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny.
2. Zmniejszenie liczby rodzin dysfunkcyjnych.
3. Podjęcie próby powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.
4. Przeciwdziałanie umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.
5. Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

§ 2. Podmioty realizujące

1. Podmioty realizujące gminny program wspierania rodziny:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach,
- Urząd Gminy w Sadkach,
- Policja,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sadkach,
- Zespół Interdyscyplinarny w Sadkach,
- Placówki oświatowe na terenie Gminy Sadki.

§ 3. 3 Źródła finansowania, monitoring i ewaluacja gminnego programu wspierania rodzin

1. Źródła finansowania:

- Budżet państwa,
- Budżet gminy.

2. Monitoring i ewaluacja:

- Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023 będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach,
- Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Uzasadnienie

Do 31 grudnia 2020r. obowiązuje Uchwała nr XXXIX/61/2017 r. Rady Gminy Sadki z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020.

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnych programów wspierania rodziny. Program ma za zadanie stworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest konieczne i zasadne.

Wiceprzewodniczący Rady Gminy

Andrzej Bilicki